

Gemeente Renkum

Schriftelijke raadsvragen

Onderwerp

Hartenseweg 7

Programma/ product of paragraaf begroting

2C. Bestemmingsplannen/ Omgevingsplannen

Vragen

Datum 08-09-2020

Fractie GroenLinks

Beantwoording door het college

Datum 22-09-2020

Portefeuillehouder Weth. J. Verstand

Zaaknummer 126445

Aanleiding:

Op 30 juni jl. hebben dhr P. Eitjes en mevr. A. van Daatselaar onder de noemer 'Presentatie landschapsplan locatie Hartenseweg 7 te Renkum' uitleg over hun plannen op genoemd perceel in een raadsontmoeting gegeven. Hier hebben we de volgende vragen over:

Vragen¹

Vraag 1 Op het perceel 'Hartenseweg 7 te Renkum' ligt de enkelvoudige bestemming 'Natuur' volgens het Bestemmingsplan Renkum-Heelsum 2013 ([zie: www.ruimtelijkeplannen.nl](http://www.ruimtelijkeplannen.nl)). De raad heeft een bestemmingsplan vastgesteld waarin het betreffende stuk grond een natuurbestemming heeft en geen woonbestemming. Er ligt dus al een uitspraak van de raad over dit stuk grond. Hoe is het proces ambtelijk vergaan vanaf het moment dat de initiatiefnemer zijn plannen introduceerde aan de gemeente (inclusief de huidige stand van zaken) en welke afwegingen zijn hierin gemaakt?

---

¹ Formuleer de schriftelijke vragen kort en duidelijk. Het antwoord volgt binnen 30 dagen nadat de vragen zijn ingediend bij de griffie.

Schriftelijke raadvragen

Antwoord Planologische achtergrond:

Ter plaatse van het betreffende perceel aan de Hartenseweg 7 in Renkum geldt het bestemmingsplan 'Renkum – Heelsum 2013'. Daarin heeft het perceel de bestemming 'Natuur'. In die bestemming is 'agrarisch medegebruik' toegestaan. Ter plaatse van de bestaande paardenstal – schuur (oppervlakte van circa 11 bij 17 meter) is een bouwvlak opgenomen. Daar mag volgens het bestemmingsplan 'uitsluitend een gebouw ten behoeve van het agrarisch medegebruik en/of hobbymatig houden van dieren, zoals opslag en dierenstal gebouwd worden'. Daarmee geldt dat het perceel gebruikt mag en kan worden voor natuur en agrarisch (mede)gebruik.

Dit toegestane gebruik ter plaatse is niet nieuw. Al voor het bestemmingsplan 'Renkum – Heelsum 2013' had het deze bestemming en dus toegestane gebruik. In het daarvoor geldende bestemmingsplan 'Buitengebied, (correctieve) herziening 2008' en het daarvoor geldende bestemmingsplan 'Buitengebied' uit 2001 had het terrein dezelfde natuur en agrarische bestemming. Die bestemming is dus een voorzetting van bestaande planologie. Die ruime natuurbestemming waarbij agrarisch (mede)gebruik toegestaan is was daarmee niet door natuurbeleid ingegeven. Het was een voortzetting van het bestaande gebruik. Daarnaast hebben vele agrarische percelen in de gemeente (met name de beekdalen) de bestemming 'Natuur', net als deze al jaren agrarisch in gebruik zijnde percelen. Met die bestemming is beoogd om die percelen niet te intensief te (laten) gebruiken (voor bijvoorbeeld akkerbouw) en juist extensief (begrasd) grasland / hooiland te laten zijn. Op deze locatie is dat ook al jaren het geval.

Overigens was er ter plaatse tot aan het eind van de jaren vijftig van de vorige eeuw een boerderij aanwezig. De aanwezigheid van schuren aldaar en de leibomen langs de Hartenseweg stammen nog uit die tijd.

Inhoudelijk:

Na ontvangst initiatief voor de bouw van een woning, tussen de woningen en woonpercelen aan de Hartenseweg 5 en 9-11 in, zijn diverse stappen gezet en hebben gesprekken plaatsgevonden. Zowel intern met diverse vakafdelingen, waaronder natuur, als extern met de provincie (ecologie en planologie). Daar zijn ruimtelijke kaders besproken en de (on)mogelijkheden van het initiatief besproken. Daarbij bleek het vervangen van de agrarische functie en schuur en het gebruik voor een woonfunctie waarbij tevens natuur (aansluitend aan het Renkums Beekdal) wordt aangelegd een ruimtelijk acceptabele te zijn, ook volgens provinciaal beleid. Zo is het plan ontstaan om slechts één bouwvolume toe te staan zonder (losse) bijgebouwen en om de locatie van de nieuwe woning ook op dezelfde plek terug te bouwen als de schuur. Daardoor verandert het visuele en ruimtelijke situatie niet en wordt de rest van het terrein niet aangetast.

Vervolgens is de initiatiefnemer door de gemeente gestimuleerd om (natuur) advies te vragen aan enkele belangen-/natuurorganisaties zoals de Stichting Renkums Beekdal en de vereniging Vijf dorpen in 't Groen, maar ook om de communicatie te starten met omwonenden en ook met de politiek. In de tussentijd zijn de plannen steeds verder uitgewerkt en is ook aandacht gevraagd voor een goede landschappelijke en natuurlijk inpassing en inrichting van het terrein. Dat heeft geleid tot een beeldkwaliteitplan en een plan voor de landschappelijke inpassing. In dat inpassingsplan zorgt ervoor dat de kernkwaliteiten van het gebied worden versterkt. Door beide plannen wordt gewaarborgd dat de woning en het aanliggende terrein een grote ruimtelijke en natuurlijke kwaliteit krijgt die past op de locatie.

Vervolgens is dit allemaal vertaald in een nieuw bestemmingsplan met zeer specifieke en beperkende bestemmingsplanregels en verbeelding. Daarmee wordt optimaal gezorgd dat de doelstelling van het plan wordt gewaarborgd; te weten

- 1: verdwijnen van agrarisch gebruik (met bijhorende, rekenkundige, milieu-uitstoot),
- 2: het bouwen van een (duurzame) woning, en,
- 3: natuurrealisatie.

Dat bestemmingsplan is de afgelopen tijd verder aangepast en verbeterd, ook nog na de presentatie die de initiatiefnemer aan de gemeenteraad heeft gegeven op 30 juni 2020. Het ontwerpbestemmingsplan en het ontwerp-beeldkwaliteitplan voor Hartenseweg 7 zijn nu gereed voor de start van de procedure en worden binnenkort ter inzage gelegd.

Schriftelijke raadvragen

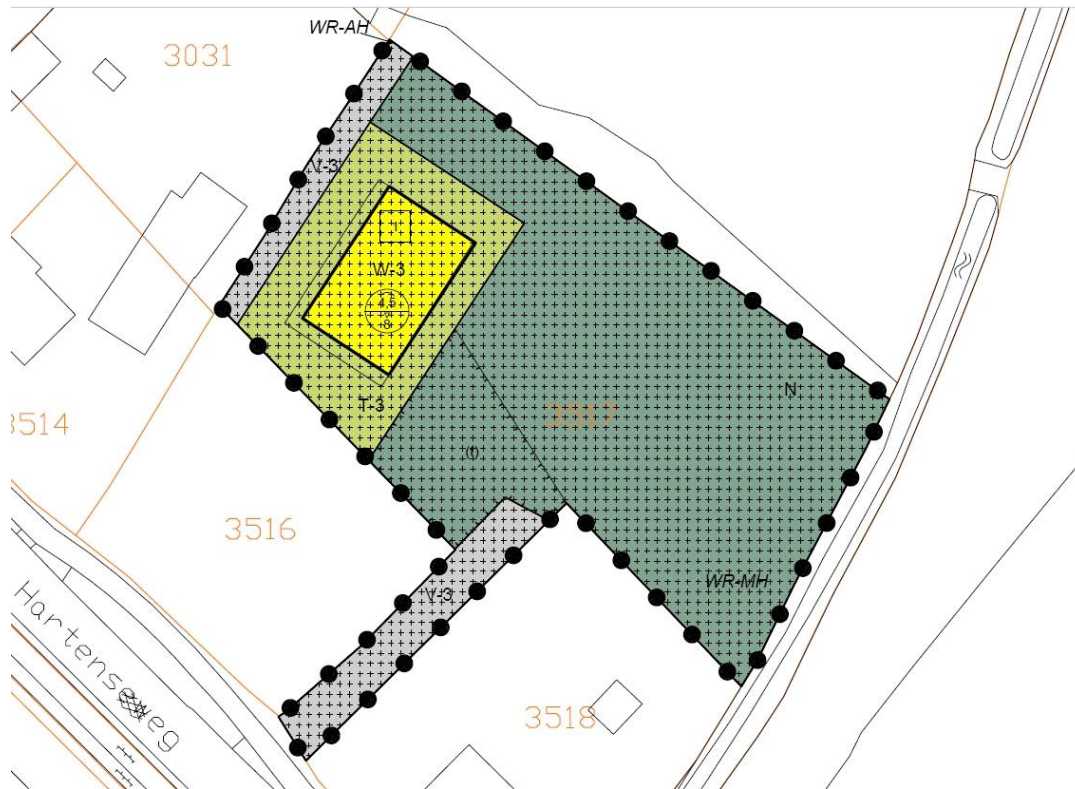

Afbeelding: landschappelijk inpassingplan (Bron A. van Daatselaar)

Afbeeldingen: impressies woning en omgeving (uit ontwerp-Beeldkwaliteitplan)

Schriftelijke raadvragen

Abbeelding: verbeelding ontwerpbestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2020'

Vraag 2 Het Renkums Beekdal is een natura 2000 gebied en maakt deel uit van het Gelders Natuurnetwerk. Het perceel aan de Hartenseweg 7, dat direct tegen het Renkums Beekdal aan ligt, is onderdeel van de Groene Ontwikkelingszone. Welke gevolgen hebben deze kwalificaties (natura 2000, GNN en GON) en de direct liggende omgeving voor de ontwikkeling van het perceel en de plannen zoals gepresenteerd op de Raadsontmoeting.

Antwoord De stelling in de vraag dat het Renkums Beekdal een Natura 2000-gebied is, is niet geheel juist. Het Renkums Beekdal is slechts deels gelegen in het Natura 2000-gebied De Veluwe, namelijk alleen het gebied ten noorden van de Hartenseweg. Het gebied ten zuiden van de Hartenseweg tot aan de N225 ligt niet in het Natura 2000-gebied. De planlocatie aan de Hartenseweg 7 ligt ook niet in het Natura 2000-gebied, net zoals omliggende woningen met woonpercelen.

Het hele Renkums Beekdal is inderdaad gelegen in het provinciale Gelders NatuurNetwerk. De planlocatie aan de Hartenseweg 7 en de omliggende woningen en de Hartenseweg echter niet. Die liggen net als nagenoeg alle woningen, (agrarische) bedrijven, wegen, snelwegen, spoorlijnen en agrarische percelen in het buitengebied van onze gemeente in het gebied dat door de provincie is aangewezen als Groene Ontwikkelingszone (GO). In de GO liggen bijvoorbeeld ook Avolare, Kasteel Doorwerth, alle agrarische bedrijven met gebouwen (bijvoorbeeld Veld en Beek), alle woningen tussen Kievitsdel en Heelsum, de woningen aan de Hartenseweg, papierfabriek Schut en de golfbaan inclusief bedrijfsgebouwen. De ligging van het perceel aan de Hartenseweg 7 is daarmee niet uniek of bijzonder.

De aanpassing van een agrarische schuur (en gebruik) naar een woning heeft geen gevolgen voor Natura 2000, GNN of GO. Het gebied aan de Hartenseweg 7 ligt, zoals hiervoor beschreven niet in het Natura 2000-gebied. Daardoor kan het plan, behoudens eventuele stikstofemissie, geen effect hebben op het Natura 2000 gebied. Uit onderzoek blijkt dat er geen toename van de stikstofuitstoot is. Omdat het gebied niet in het GNN ligt is het GNN-beleid niet van toepassing / belang op de locatie. Het GO wel. De provincie geeft aan dat kleinschalige ontwikkelingen (zoals het vervangen van

Schriftelijke raadvragen

de agrarische functie en schuur naar wonen) mogelijk is als de kernkwaliteiten die toegedicht zijn aan dat gebied worden versterkt. Door de wijze waarop het gedeelte met natuur wordt ingericht, met ruig grasland, ruigtestroken en een poel, worden deze kernkwaliteiten versterkt.

Kern is dat de natuurwaarden van het plangebied en het aangrenzende beekdal worden vergroot en een deel van het plangebied daadwerkelijk natuurlijk wordt ingericht. Het perceel aan de Hartenseweg 7 en de omliggende woonpercelen aan de Hartenseweg 5 en 9-11 liggen niet in het gebied wat bedoeld wordt als Renkums Beekdal en ook als zodanig is ingericht. Dat gebied, Het Renkums Beekdal, begint formeel bij de Oliemolenbeek in het westen tot aan de Molenbeek in het oosten. De ontwikkeling heeft geen (negatief) effect op het Renkums Beekdal dan wel de mogelijke migratie van dieren aldaar, eerder een positief effect omdat nu ook de rand van het beekdal (ten westen van de Oliemolenbeek) ter plaatse natuurlijk wordt ingericht en de agrarische functie verliest.

Vraag 3 Het betreffende perceel ligt direct tegen het Renkums Beekdal aan. Bij de transformatie van industriegebied naar natuurgebied, dat in 2013 is voltooid, was het (financieel) niet mogelijk om het perceel Hartenseweg 7 te Renkum bij het Renkums Beekdal te betrekken. Het perceel Hartenseweg 7 te Renkum kan een natuurlijke doorgang bieden van de noordzijde van het Renkums Beekdal naar het monument op de Hartenseweg en verder naar het zuiden. Is de gemeente, toen duidelijk werd dat dit perceel te koop kwam, benaderd door de verkoper van het perceel en/of heeft de gemeente onderzocht of het perceel verworven zou kunnen worden, eventueel met hulp van de Provincie Gelderland, om zo de natuurwaarden te vergroten en de ecologische verbinding te verbeteren? Graag een toelichting.

Antwoord Zie ook hetgeen is beschreven bij vraag 1 en vraag 2.

Het programma/ beleid 'Veluwe 2010' (Hert aan de Rijn) van de provincie voorzag onder andere in de migratieverbetering van dieren van de Veluwe naar de Rijn. Naast de route door het open beekdal was ook de route door de bossen (Wageningse berg) daar onderdeel van. Veel dieren gebruiken en kunnen de route door de bossen en het beekdal inmiddels gebruiken. 'Veluwe 2000' voorzag onder andere in het verbeteren van de ecologische kwaliteit van het Renkums Beekdal en de migratiemogelijkheden daarvan door dieren, zoals amfibieën, marters, vossen, dassen, en indien mogelijk herten. Daarvoor zijn inmiddels diverse maatregelen genomen, zoals de aanleg van ecoducten over de A12 en A50, de snelheidsverlaging op de Bennekomseweg, de tunnel onder de Hartenseweg en de natuurlijke herinrichting van het beekdal (door Staatsbosbeheer en recent door ONO). Een laatste stap is een tunnel onder de N225 tussen Renkum en Wageningen (zie vraag 4). Dit plan uit 'Veluwe 2010' kon op deze wijze ontwikkeld worden doordat destijds een aantal bedrijven in het beekdal ging stoppen. Daarbij werd toen besloten om alle bedrijven aldaar te verplaatsen en het bedrijventerrein om te zetten in natuur. Het ging toen echt om de aankoop en uitkoop van de bedrijven en niet, zoals in de vraag wordt aangegeven, van de woningen en andere agrarische percelen buiten het formele beekdal, dus ten westen van de Oliemolenbeek. De aankoop van Hartenseweg 7, of het nog dichter op het beekdal gelegen Hartenseweg 5, is geen reëel niet onderdeel geweest van die plannen. Sterker nog; in het kader van die uitkoop van de bedrijven en inrichting als natuur van dat gebied is bewust besloten de monumentale muur van het bedrijfsterrein is ter hoogte van Hartenseweg 5, 7 en 9 te laten staan, waardoor er geen sprake is en kan zijn van een ecologische verbinding over het terrein van Hartenseweg 7, laat staan dat dat toen ook de bedoeling was om die daar te realiseren.

Het perceel Hartenseweg 7 is en kan dus geen reële doorgang vormen voor dieren om van en naar het zuiden te migreren over het perceel (het beekdal, tussen de Oliemolenbeek en de Molenbeek, is daarvoor bedoeld en ingericht). Daarvoor zijn er te veel fysieke blokkades aanwezig, waarbij de Hartenseweg, de bestaande woningen en de monumentale muur die is blijven staan de grootste zijn. Maar met de nu voorziene natuurlijke ontwikkeling (zij het kleinschalig) wordt wel de migratie van en naar het beekdal over de Oliemolenbeek naar het plangebied in noordwest-zuidoost-richting beter mogelijk.

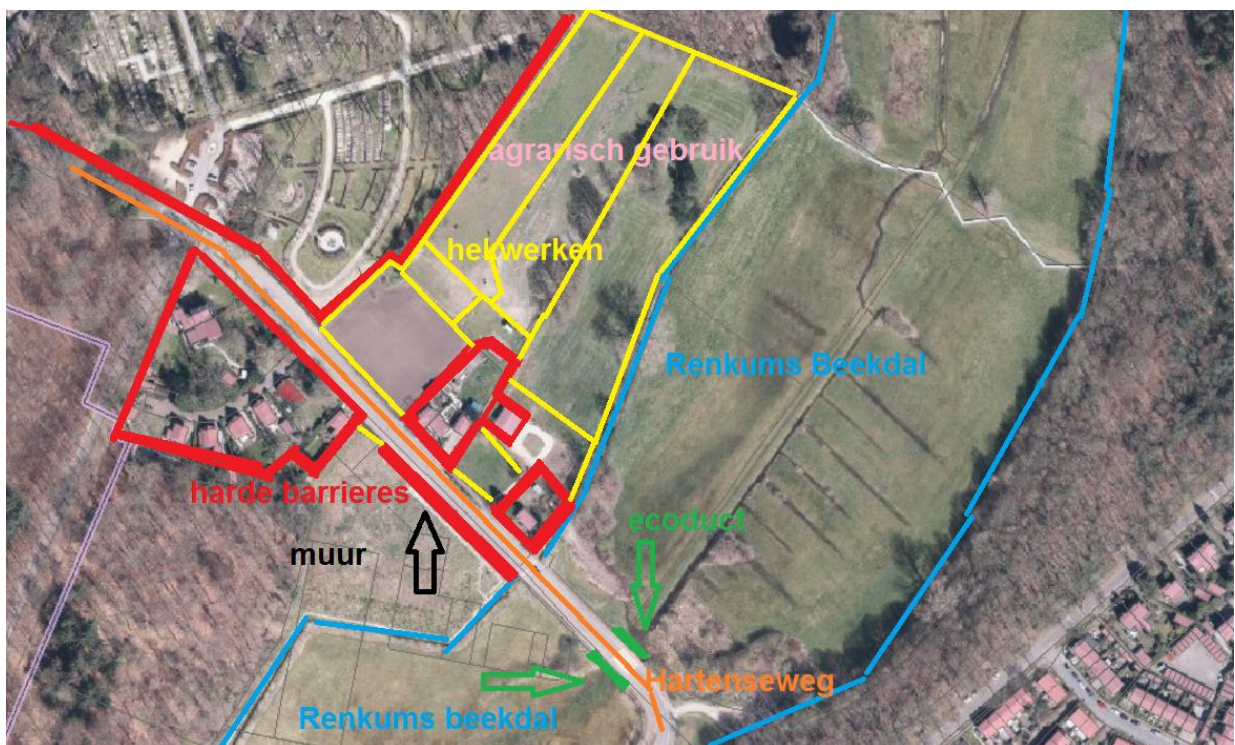

Schriftelijke raadvragen

Er is, voordat de plannen voor Hartenseweg 7 bij de gemeente bekend werden, geen sprake geweest dat de grond te koop werd aangeboden. Er is sprake geweest van een initiatiefnemer die een plan kwam presenteren aan de gemeente om wat met de grond te doen. De gemeente heeft geen geld of doelstelling om gronden natuurlijk in te richten. Het aankopen van een terrein hiervoor is ook geen gemeentelijke taak. De provincie heeft geen actieve doelstelling om het gebied in GO, en dus ook de Hartenseweg 7, natuurlijk in te (laten) richten. Elk (particulier) initiatief hiertoe wordt uiteraard wel positief ontvangen.

Migratie van (grote) dieren over het terrein naar het zuiden of het noorden is, zoals beschreven, nu en straks het zelfde en niet eenvoudig. De reden daarvoor is de ter plaatse slechte oversteekbaarheid van de Hartenseweg en vooral de bestaande lange en hoge monumentale muur van de voormalige bedrijfsgebouwen aan de zuidzijde van de Hartenseweg die het hele gebied tussen Hartenseweg 5, 7 en 9 afschermt. Migratie is voorzien in het Renkums Beekdal (ten oosten van de Oliemolenbeek), waar niet zo heel lang geleden een tunnel is aangebracht onder de Hartenseweg, en ook door de bossen ten westen van de begraafplaats en restaurant Campman. De woonbebouwing / wooncluster aan de Hartenseweg (even en oneven nummers) is daarvoor niet geschikt en ook niet geschikt te maken. Wel wordt het terrein van de bestemmingsplanwijziging deels voor natuur ingericht waardoor dieren in en over dat deel van het terrein kunnen leven / bewegen richting het noorden en oosten over de Oliemolenbeek

Zie de navolgende schetsmatig weergave van diverse belemmeringen (aan de buitenkant) van het beekdal.

Afbeelding: impressie barrières en ligging Renkums Beekdal. Daaruit blijkt dat er in de huidige situatie al grote barrières aanwezig zijn, en een noord-zuid verbinding over de Hartenseweg ter plaatse van Hartenseweg 5 tot en met de begraafplaats er niet is. Dit door de Hartenseweg, de bebouwing, hekwerven en met name de monumentale muur aan de zuidzijde van de Hartenseweg. De nieuwe ontwikkeling zal er juist voor zorgen dat over het plangebied van en naar het beekdal richting het noordwesten en zuidoosten migratie beter mogelijk is.

Schriftelijke raadsvragen

Vraag 4 De stichting Renkums Beekdal heeft in de afgelopen periode (voorjaar en zomer 2020) dialoogavonden georganiseerd om tot een 'omgevingsvisie voor het gehele Renkums Beekdal' te komen. De beken die uiteindelijk uitmonden in de Rijn in de gemeente Renkum doorkruisen ook de gemeente Ede en de gemeente Wageningen. Door de gemeente Wageningen is het Renkums Beekdal benoemd 'als een Robuuste Ecologische Corridor met beekdalflank'. Tegelijkertijd onderzoekt de Provincie Gelderland de mogelijkheden voor een ecoduct ter hoogte van de N225 zodat de Renkumse Poort (de toegang tot de Rijn) ook daadwerkelijk gerealiseerd kan worden. Hoe staat het College tegenover deze initiatieven en hoe vindt het College dat bouwontwikkelingen zo direct tegen het Renkums Beekdal hier in passen?

Antwoord Zie de beantwoording van vraag 2. Daarin staat dat de plannen voor de onderdoorgang onder de N225 tussen Renkum en Wageningen past binnen de visie voor het beekdal en provinciaal beleid en als het ware het sluitstuk is van 'Veluwe 2010'. De geplande onderdoorgang is, nadat de onderdoorgang is gemaakt onder de Hartenseweg, het logische vervolg om ook de oversteekbaarheid van de laatste weg door het beekdal te verbeteren. Dat is een positieve ontwikkeling. Zoals beschreven bij de reactie op de vragen 1, 2 en 3, heeft dat plan bij de N225 geen gevolgen voor het plan bij Hartenseweg 7 en andersom. De initiatieven bijten elkaar niet, eerder vult het initiatief aan de Hartenseweg 7 het zelfs een klein beetje aan door de inrichting van een gedeelte als natuur. Bij Hartenseweg 7 staat een agrarisch gebouw die slechts vervangen wordt door een woning. Dus ruimtelijk wordt dat niet anders, feitelijk alleen de functie. Met de onderdoorgang onder de N225 wordt het mogelijk voor dieren om de N225 te passeren van en naar het beekdal richting het noorden en naar de uiterwaarden in het zuiden. Ook wordt het daardoor mogelijk voor dieren om vanuit de bossen van ONO, het beekdal in, ter plaatse via de onderdoorgang de uiterwaarden te bereiken en andersom. Naast de route door het open beekdal gebruiken de dieren ook het dichte bos ten westen van de planlocatie voor de migratie van en naar de Veluwe.